PROGRAM VODENJA

OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice

za mandatno obdobje 2019 - 2024

Aleksandra Valančič, prof. defektologije

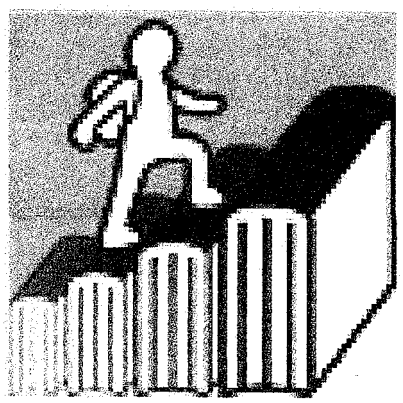

Februar 2019

KAZALO

1. Uvodni del 3
2. Vizija in poslanstvo 4
3. Cilji 5
3.1 Dolgoročni cilji 5
3.2. Kratkoročni cilji 5
4. Prednostne naloge 6
4.1 Usmerjenost na otroke in mladostnike 6
4.2 Zadovoljni sodelavci in zagotavljanje ustreznega strokovnega in kompetentnega kadra.. 7
4.3 Sodelovanje s starši 8
4.4 Zagotavljanje materialnih pogojev 8
4.5 Sodelovanje z zunanjimi inštitucijami in s širšim socialnim okoljem 9
5. Zaključek 10

1. Uvodni del

OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice vodim od 1. avgusta 2014 dalje, zato bom svoj program dela vodenja za mandatno obdobje 2019 – 2024 navezovala na posamezne segmente dela in življenja v šoli.

V zadnjih petih letih smo dosegli velik premik na vseh področjih delovanja šole. Število učencev in oddelkov se je povečalo, kadrovsko smo se pomembno okrepili. Še posebej se je povečalo število ur dodatne strokovne pomoči, ki jo izvajamo na večinskih osnovnih šolah in tudi v vrtcih.

Notranjost šole smo obnovili do te mere, da delo poteka v varnem in spodbudnem delovnem okolju. Uredili smo šolsko igrišče in zgradili šolski vrt, ki pomembno vpliva na sposobnosti in izkušnje naših učencev.

Organizirali smo pomembne dogodke: regijske igre SOS, vsakoletno šolsko in državno tekmovanje Računanje je igra, tradicionalno novoletno prireditev, prireditev ob 20 – letnici Računanja je igra, prireditev ob 60 – letnici šole, Posvet o otrocih s posebnimi potrebami v luči nove zakonodaje, regijske igre v namiznem tenisu...

Redno smo sodelovali na različnih likovnih razstavah, natečajih, na športnih in drugih tekmovanjih. Vsako leto organiziramo Dan za zdravje – to je dan odprtih vrat, ki je povezan z aktivnostmi za ohranjanje in spodbujanje zdravega načina življenja.

Aktivno sodelujemo z zunanjimi institucijami in širšim okoljem, objavljamo prispevke v časopisih in na radiu, sodelovali smo tudi na otroški oddaji Infodrom na RTV SLO1... – vse to pomembno vpliva na našo prepoznavnost.

Vsako leto realiziramo zastavljene cilje v LDN. Organiziramo različne aktivnosti znotraj pouka in v popoldanskem času, da učenci pridobijo izkušnje na različnih področjih življenja.

2. VIZIJA IN POSLANSTVO

VIZIJA

**'Postali bomo šola, kjer bodo otroci in mladostniki pridobivali znanje za življenje.
Znali se bodo učiti, misliti in kritično presojati informacije sodobne družbe.
Postali bodo odgovorni, samoiniciativni in sprejeti v širši socialni družbi.
Sprejemali bodo vrednote in vzorce vedenja sodobne družbe.
Postali bodo aktivni državljani in uresničevali svoje državljanske pravice in dolžnosti.'**

Še vedno nas vodi vizija, ki temelji na:

- **spoštovanju človekovih in otrokovih pravic**;
- **odgovornosti** do samega sebe, sošolcev, delavcev šole, staršev, dela in učenja, družbenega in naravnega okolja;
- **pravičnosti** pri razreševanju aktualne problematike, pri delitvi dela in zadolžitvah glede na sposobnosti posameznika, pri interesnih vključevanjih posameznika (ne glede na morebitna šibka področja);
- **vztrajnosti** pri razvijanju in ohranjanju ustreznih medsebojnih odnosov, pri pridobivanju delovnih in higienskih navad, pri upoštevanju in realizaciji dogovorov;
- **doslednosti** pri razvijanju in ohranjanju ustreznih medsebojnih odnosov, pri izvajanju razrednih in šolskih pravil, pri upoštevanju in izvajanju družbenih norm in pravil na vseh področjih človekovega delovanja;
- **samospoštovanju** (razvoj ustrezne samopodobe in samozavesti);
- **samostojnosti** pri oblačenju, osebni higieni in hranjenju (glede na sposobnosti posameznega otroka ali mladostnika), pri izvrševanju nalog in zadolžitev v šoli in doma, pri izražanju želja in izbiri nadaljnje poklicne poti, ob vključevanju v družbeno okolje glede na sposobnosti posameznega otroka ali mladostnika (varno gibanje v prometu, nakupovanje, obiski uradov, urejanje osebne dokumentacije...);
- **strpnosti** do drugačnosti, do sošolcev, staršev, delavcev šole, v medsebojnih odnosih);
- **medsebojni pomoči, sodelovanju in solidarnosti** med otroki in mladostniki, starši in delavci šole, sodelovanje z institucijami izven šole, ob nepredvidenih dogodkih v ožji in širši skupnosti,
- **medsebojnem zaupanju.**

3. CILJI

3.1 Dolgoročni cilji:

- Postati vodilna osnovna šola s prilagojenim programom na področju strokovnosti, znanja, strokovne pomoči in obravnav za otroke in mladostnike s posebnimi VI potrebami.
- Postati strokovni center za pomoč otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami, ki so vključeni v vrtec, OŠ in OŠPP.
- Vzgojiti in izobraziti ustvarjalne otroke in mladostnike, razviti visoko profesionalne strokovne in druge sodelavce, prav tako pa širiti in poglabljati teorijo in prakso vrhunske kakovosti - odličnosti s partnerji v okolju.

3.2 Kratkoročni cilji:

- Šola bo še naprej odprta za novosti.
- Usmeriti učni proces na individualne potrebe posameznega otroka in mladostnika in vzgajati za življenje.
- Učence pripraviti na samostojno in odgovorno življenje.
- Razvijati gibalne in športne aktivnosti za učence.
- Razvijati ustrezne komunikacijske in vedenjske vzorce.
- Poskrbeti za dobro počutje vseh: otrok in mladostnikov, staršev in zaposlenih. Vzgajati z zgledom.
- Prijazni urniki za zaposlene ter otroke in mladostnike.
- Dobra komunikacija in sprotno reševanje konfliktov.
- Otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami je potrebno ponuditi aktivnosti, ki spodbujajo njihove interese in razvoj (pestre interesne dejavnosti, aktivni in predvsem poučni dnevi dejavnosti)
- Pomembno se mi zdi, da začnemo izvajati mladinske delavnice. Mladinske delavnice so oblika vzgojno–izobraževalnega dela, ki mladostnike spodbuja, da z novimi izkušnjami, povezanimi z učenjem o sebi in drugih ljudeh, pridobijo večjo občutljivost zase in zanje. Ena izmed osrednjih tem je zdrava in odgovorna spolnost.
- Izpopolniti program usposabljanja za življenje in delo in mladostnike aktivno vključevati v zunanje okolje (VDC Jesenice - program priprave na življenje po zaključenem posebnem programu – redna praksa mladostnikov v VDC, različnih podjetjih).
- Razvojno delovanje šole v obliki izobraževanja in vključevanja v različne projekte.
- Skrb za visoko kulturo in dobro klimo med zaposlenimi, odprte in korektne odnose.
- Redno strokovno izpopolnjevanje strokovnega kadra na področju novih metod dela, izstopajočih vedenj, nasilja in s tem pedagoških izzivov.
- Supervizijska skupina za zaposlene in skupina za starše.
- Aktivno sodelovanje z rednimi osnovnimi šolami in vključevanje v različne projekte, v katerih bodo otroci in mladostniki razvijali svoje sposobnosti in spretnosti. Nadaljevanje z aktualnimi projekti.

- Preko celega leta se bomo povezovali s šolami v občini Jesenice, zunanjimi inštitucijami (CSD, KUOPP, ZD, OŠ...) in težili k ohranjanju ali povečanju vpisa v šolo.
- Redna udeležba ravnatelja na timskih sestankih in aktivih (PPVI, NIS, mobilke).

4. PREDNOSTNE NALOGE

4.1 Usmerjenost na otroke in mladostnike

Prisluhniti je potrebno vsakemu otroku in mladostniku in vzgojno izobraževalno delo prilagoditi vsakemu izmed njih. Poiskati njihova močna področja, znanje in ne neznanje. Dosledno je potrebno upoštevati njihove pravice in upoštevati, da so le-ti najranljivejši del vzgojno-izobraževalnega procesa. Obenem pa jih je potrebno vedno spominjati tudi na njihove dolžnosti in pravice drugih. Učence bomo pripravljali na samostojno in odgovorno življenje.

Vzgojni načrt šole je zato lahko dokument priložnosti in možnosti prilagoditve vzgojnega ravnanja in možnost drugačnega vplivanja na posameznika. Še bistveno bolj kot poseben vzgojni načrt, ki ga šola v skladu s predpisi mora oblikovati, pa se mi zdi pomembno, da v letnem, tedenskem in dnevnem delovnem načrtovanju vzgojno-izobraževalne dejavnosti v šoli pri vseh predmetih in dejavnostih oziroma pri posameznih urah, strokovni delavci opredelijo tudi vzgojne komponente vsebin in dejavnosti ter njihove izobraževalne in vzgojne posledice. Globoko sem namreč prepričana, da izobraževanja ni brez vzgajanja in obratno.

Ne glede na vse družbene in tehnološke spremembe, ki se dogajajo, pa je bistveno, da se otroci in mladostniki v šoli počutijo varne, sprejete in da doživljajo in dosegajo uspehe. Šola naj bo zato kraj, kamor otroci in mladostniki radi prihajajo in od koder odhajajo s pozitivnimi občutki in opremljeni z znanjem in spretnostmi za nadaljnje življenje.

Otroci in mladostniki, ki imajo težave na različnih področjih, bodo deležni interdisciplinarne obravnave. Pri tem bo imela veliko vlogo svetovalna služba. Prizadevala si bom tudi za pridobitev še drugih terapij, kot je npr. fizioterapija, delovna terapija in za aktivno sodelovanje z razvojnimi ambulantami, s pedopsihiatrom in kliničnim psihologom.

Staršem otrok in mladostnikov bomo ob vpisu na našo šolo nudili še posebno pomoč in podporo s strani interdisciplinarnega tima. Učiteljem rednih osnovnih šol, ki so otroka prešolali, bomo nudili povratno informacijo o uspehu prešolanih otrok in mladostnikov.

Povezovali se bomo z osnovnimi šolami in vrtci v smislu izmenjave strokovnih dognanj, nudili bomo izobraževanja o specialnopedagoški didaktiki in metodiki, delu z zahtevnejšimi učenci ipd. in s tem prispevali k destigmatizaciji naše šole. Skupaj bomo sodelovali pri različnih projektih.

4.2 Zadovoljni sodelavci in zagotavljanje ustreznega strokovnega in kompetentnega kadra

Če želimo dosegati uspehe na pedagoškem in osebnem področju, je izrednega pomena prijateljska, ustvarjalna in delavna klima. Zavzemala sem bom za učiteljevo avtonomijo na strokovnem področju, če se bo seveda učitelj pripravljen stalno strokovno izpopolnjevati in bo sledil spremembam in razvoju stroke.

Če želimo uspeti, moramo delovati skupaj, homogeno, timsko. Timsko delo je osnova za uspeh na vseh področjih.

Veliko pozornost bom namenila zaposlovanju učiteljev s primerno strokovno izobrazbo in veliko mero človečnosti, ki bodo s svojim znanjem pomembno prispevali k uresničevanju ciljev in vizije šole in bodo v kolektiv vnašali pozitivno, delovno in ustvarjalno klimo. Vsak novozaposleni učitelj bo imel mentorja, ki mu bo stal ob strani ob prvih korakih.

Z zaposlenimi bom opravljala obdobne in letne razgovore, tako da bodo dobili povratno informacijo o svojem delu, hkrati pa bom tudi jaz dobila informacije o uspehih in problemih, s katerimi se sooča posamezni zaposleni. Spremljala bom učiteljevo delo v razredu ter delo mobilnih specialnih pedagoginj.

Nadaljevali bomo z izobraževanji znotraj kolektiva in s predstavitvijo dobrih praks ter prenosom znanj, še posebej na področju obvladovanja stresa, reševanja konfliktov med otroki in mladostniki, znotraj razreda.

Posebno pozornost bom namenila tudi mobilni službi. Redno se bomo srečevali na aktivih in skupnih sestankih na šoli. Zaradi specifičnosti dela in posebnih znanj, ki so si jih pridobili v mobilni službi, bodo le-ta in dobre primere prakse prenašali na ostale zaposlene, tako da bomo vsi seznanjeni z uspešnimi metodami in strategijami dela ter novimi dognanji v stroki. Pomembno se mi zdi, da je mobilna služba del baze in da z njo diha, ne pa da je dislocirana enota, ki nikamor ne sodi.
Glede na to, da je status mobilnega specialnega pedagoga neurejen in nedefiniran, se bom trudila, da se njihov položaj uredi (povračilo potnih stroškov, čas, ki ga preživijo v avtu...).

Predvsem pa želim, da bomo znali:

- izhajati iz otrokovih in mladostnikovih sposobnosti in želja, ne da bi ob tem poudarjali njegove slabosti in težave;
- zmanjšati potencialni razvojni zaostanek;
- vzgajati v skladu z modrostjo organizma (stvari ponudimo ko jih otroci in mladostniki znajo sprejeti in uporabiti);
- dovoliti otrokom in mladostnikom, da se motijo in učijo iz svojih napak, naj imajo nadzor nad lastnimi odločitvami;
- spodbujati, da sprejmejo posledice za svoje izbire in odločitve;
- usposabljati otroke in mladostnike za čim bolj neodvisno in samostojno življenje ;
- pospešiti socialno vključevanje v običajno življenjsko okolje;

- ustvarjati pogoje za razvijanje solidarnosti in medsebojne pomoči ter bližine z drugimi ljudmi;
- namesto kazni uporabljati logično predvidevanje posledic;
- povečati sposobnost družine pri soočanju z otroki in mladostniki, podpora družini;
- pravočasno, celovito in zanesljivo informiranje oz. komunikacija v vse smeri.

4.3 Sodelovanje s starši

Med dejavniki okolja imajo starši še posebno mesto in vlogo. S starši bomo vzpostavili partnerski odnos.
S starši bomo tudi v prihodnje sodelovali preko roditeljskih sestankov, mesečnih govorilnih ur, tedenskih govorilnih ur učiteljev za starše in otroke in mladostnike. Pogosteje bomo organizirali predavanja za starše, srečanja s starši, moj cilj pa je tudi organizacija supervizijske skupine za starše otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

Vedno pa je potrebno iskati tudi nove oblike sodelovanja. Vse bolj so v modi tudi elektronske oblike sodelovanja preko šolske spletne strani in možnosti obveščanja preko elektronske pošte in mobilne telefonije. Menim pa, da vsa tehnologija ne more, predvsem pa ne sme, nadomestiti pristnega neposrednega stika med starši, učitelji in učenci.

Starši bodo vabljeni tudi na odprte dneve šole, ki bodo potekali na letni ravni. Vabljeni bodo na tradicionalno novoletno prireditev, Poldkovo kavarno, Bolšji sejem, Dan za zdravje in vse ostale aktivnosti, kamor bodo vključeni njihovi otroci.

4.4 Zagotavljanje materialnih pogojev

Ne glede na krizne čase, bomo poskušali pridobiti sredstva iz različnih ravni (občina, država, Evropa, prostovoljci, javni delavci, donatorji), da zagotovimo pomembna sredstva za zagotavljanje osnovnih bivalnih in izobraževalnih potreb otrok in mladostnikov.

Prednostne naloge, h katerim bom težila bodo:

- obnova telovadnice in nadzidava le-te,
- oprema telovadnice z didaktičnimi in metodičnimi pripomočki za razvijanje sposobnosti in spretnosti,
- obnova in izolacija fasade,
- sprotna in postopna menjava pohištva v učilnicah,
- izgradnja garderobe za učence,
- zagotovitev terapevtskih pripomočkov,
- zagotovitev didaktičnega materiala v razredih...

4.5 Sodelovanje z zunanjimi institucijami in s širšim socialnim okoljem

Sodelovanje z večinskimi osnovnimi šolami in vrtci

Sodelovanje z večinskimi osnovnimi šolami in vrtci Občine Jesenice, Žirovnica in Kranjska Gora bo pomembno prispevalo k destigmatizaciji šole in oseb s posebnimi potrebami. Povezovali se bomo preko projektov, se družili, hodili skupaj na tabore, izlete, razvijali bomo prostovoljstvo...

Sodelovanje z institucijami v širšem okolju

Šola bo sodelovala tudi v bodoče s posamezniki in ustanovami na področju kulture, športa, turizma in varovanja okolja, ljudi in premoženja.

Še naprej bomo sodelovali z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Zavodom za šolstvo in drugimi inštitucijami, s katerim skupaj razrešujemo izzive učenja in vzgoje.

Veliko priložnost vidim tudi v razvoju prostovoljstva in medgeneracijske pomoči in povezovanja z drugimi osnovnimi šolami, srednjimi šolami, fakultetami, mladinskim centrom, CSD-ji, vzgojnimi zavodi, Centri za usposabljanje, delo in varstvo, Domovi starejših občanov...

Kot ustanovitelji in koordinatorji medinstitucionalnega tima (OŠ P. Stražišarja, CSD Jesenice, Policija Jesenice, ZD Jesenice, Reševalna enota ZD Jesenice, pediatri, Center za zgodnjo obravnavo Jesenice, ZRSŠ Kranj) Zgornje Gorenjske za otroke s posebnimi potrebami bomo sklicevali redna leta srečanja, kjer bomo analizirali trenutno situacijo in pripravljali načrte za naprej. Po potrebi se bomo srečevali tudi večkrat.

Sodelovanje s Pedagoško fakulteto

Izrednega pomena se mi zdi sodelovanje s Pedagoško fakulteto. Študentom Pef bomo nudili možnost opravljanja študijskih praks, mentorstva, hospitacij, predstavitev dobrih praks, odprtost do Montessori pedagogike, BrainGyma, taktilne integracije... Sledili bomo stroki in s tem napredovali in se razvijali tako na strokovnem kot na osebnostnem področju.

5. ZAKLJUČEK

V programu vodenja za mandatno obdobje 2019 – 2024 sem se le dotaknila vsebin in nalog, ki se mi zdijo najpomembnejše. Menim, da je bil napredek naše šole v zadnjih letih visoko nad pričakovanji. Zahvala gre predvsem trdemu in vizionarskemu delu celotnega kolektiva ter sodelovanju z vsemi deležniki učnega procesa.

Moj namen je, da kot ravnateljica omogočim in pripomorem k temu, da bo šola uživala ugled v ožjem in širšem okolju, da bomo odprti za ideje in pobude otrok in mladostnikov, staršev, učiteljev in krajanov, da bomo odzivni na nova dognanja stroke in tehnologije ter spremembe, ki se dogajajo v družbi in današnjem času.

Naj zaključim z mislijo Tomaža Skulja:

»SODOBNO VODENJE JE SKUPINSKO DELO«
»Skupino vodi vizija, ki ji daje motiv za delo, trdnost in omogoča izzive.
Odlična skupina ima pogum, energijo in moč za vzpone in preboje in padce.
Skupina daje članom svobodo in varnost in terja odkritost, sodelovanje in zaupanje.«

Aleksandra Valančič, prof. defektologije